

dr hab. Maria Chantry, prof. UWr
Instytut Studiów Klasycznych, Śródziemnomorskich i Orientalnych
Uniwersytet Wrocławski
maria.chantry@uwr.edu.pl

Wrocław, 8 IV 2024

Recenzja osiągnięć Pana dra Wojciecha Ryczka
ubiegającego się o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych
w dyscyplinie: *literaturoznawstwo*,
wykonana na zlecenie Pani prof. dr hab. Anny Czabanowskiej-Wróbel,
Przewodniczącej Rady Naukowej Dyscypliny *Literaturoznawstwo*
Uniwersytetu Jagiellońskiego

1

Pan doktor Wojciech Ryzek jest absolwentem filozofii i filologii polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa uzyskał w 2013 roku na podstawie dysertacji: *Antystrofa dialektyki. Teoria retoryczna Bartłomieja Keckermanna. Zarys monografii* napisanej pod kierunkiem Pana prof. dra hab. Andrzeja Borowskiego.

W latach 2014 – 2017 był zatrudniony, w ramach grantu, jako asystent naukowy w Katedrze Historii Literatury Staropolskiej (Wydział Polonistyki, Uniwersytet Jagielloński). W następnym roku był asystentem w Katedrze Komparatystyki Literackiej (UJ), gdzie od 1 X 2018 pracuje na stanowisku adiunkta. Od 1 IX 2022 roku jest także zatrudniony na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (jako adiunkt w grupie pracowników badawczych) w ramach projektu naukowego, kierowanego przez prof. dra Roberta Aleksandra Maryksa (NCN NAWA), *Literatura antyjezuicka w Rzeczypospolitej Obojga Narodów* (BPN/PPO/2021/1/00012).

Jako swoje główne osiągnięcie naukowe, będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, Doktor Wojciech Ryczek wskazał cykl szesnastu powiązanych tematycznie prac, poświęconych wybranym zagadnieniom z historii retoryki, które zostały opublikowane w latach 2013–2022 w recenzowanych studiach zbiorowych i czasopismach naukowych. Publikacje te tworzą monograficzny cykl, który został zatytułowany: „Inwencja elokucyjna: wybrane koncepcje figuratywności w XVI i XVII wieku”. Cykl układa się w spójny tryptyk, poświęcony kolejno następującym zagadnieniom: renowacji, rekonstrukcji i reinterpretacji.

W pierwszej części, noszącej tytuł *Renowacja*, znajdują się dwa artykuły: *Politropia: retoryka Odyseusza* („Teksty Drugie” (2015), z. 5, s. 336–356) i *Retoryka: inwencja elokucyjna* (w: *Inwencja i inspiracja w kulturze wczesnonowoczesnej*, red. B. Niebelska-Rajca, M. Pieczyński, Lublin 2018, s. 35–57).

W drugiej części, pt. *Rekonstrukcja*, jest siedem artykułów: *Ironiczne Parki: (samo)ograniczenia wczesnonowoczesnej retoryki* (w: *Mojry: początek, trwanie, koniec*, red. M. Korytowska, M. Siwiec, Kraków 2018, s. 147–161.); *Renesansowe teorie figuratywności: Peter Schade (Petrus Mosellanus)* („Pamiętnik Literacki” 104 (2013), z. 3, s. 153–172.); *Renesansowe teorie figuratywności (II): Jakub Górski* („Pamiętnik Literacki” 108 (2017), z. 3, s. 101–119.); *Renesansowe teorie figuratywności (III): Adam Burski* („Pamiętnik Literacki” 108 (2017), z. 3, s. 121–136.); *Toruńska Olbiopolis. Tropy i figury Ulryka Schobera* („Terminus” (2015), z. 4 (34), s. 445–485.); *O kategorii charakteru lirycznego w poetyce Macieja Kazimierza Sarbiewskiego* („Teksty Drugie” (2019), z. 2, s. 65–81.); *Kategoria ozdobności w retoryce jezuickiej: Maciej Kazimierz Sarbiewski, Zygmunt Lauksmin, Jan Kwiatkiewicz* („Pamiętnik Literacki” 113 (2022), z. 2, s. 115–133.).

W trzeciej części, pt. *Reinterpretacja*, mieści się także siedem tekstów: *Zafarbowane słówka krasomędrków. Mikołaj Rej o sztuce barwienia słów* („Napis” 21 (2015), s. 13–32.); *Pod osłoną figury: (święty) Krzysztof Mikołaja Reja* (w: *Ars bene vivendi. Studia ofiarowane Profesorowi Maciejowi Włodarskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. E. Buszewicz, L. Grzybowska, Kraków 2017, s. 233–254.); *Montaigne, czyli o wielkości małych słów* („Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Literacka” 35 (2019), s. 441–453.); *Bliźniacza siostra literatury. O metaforze tekstu pamięci* (w: *Mnemosyne. Pamięć jako źródło dzieła sztuki*, red. M. Korytowska, J. Czernik, Kraków 2016, s. 85–102.); *Metabasis: kilka słów o apostrofie* („Napis” 22 (2016), s. 27–51.); *W królestwie Antonomazji. O (meta)fikcji u*

Cervantesa („Ruch Literacki” 63 (2022), z. 5 (374), s. 747–763.); *Parezja: ćwiczenia ze szczerości*(„Wielogłos” (2020), z. 4 (46), s. 1–21.).

Wszystkie te publikacje połączone są wspólnym tematem szeroko rozumianej figuratywności, którą Autor definiuje jako „refleksję nad strukturą, mechanizmem i funkcjami poszczególnych tropów oraz figur retorycznych”. W swoich badaniach nad figuratywnością Habilitant łączy dwie perspektywy: historyczną (rekonstrukcyjną) i opisową (konstrukcyjną). Z jednej strony stara się odtworzyć definicję danego schematu językowego oraz wskazać jej antyczne źródła i pierwotne konteksty; z drugiej strony – proponuje rozwinięcie wczesnonowożytnych definicji oraz włączenie ich, jako integralnej części tradycji retorycznej, do współczesnej dyskusji nad formami wysłowienia. Te dwa aspekty (historyczny i opisowy) widoczne są w całym cyklu, choć są różnie rozłożone w poszczególnych publikacjach.

Pierwsza część tryptyku poświęcona jest renowacji, którą Autor rozumie jako odnawianie znaczeń i odnosi ją do „przypomnienia, dookreślenia i rozwinięcia kluczowych dla elokucji kategorii”. Poszukuje też dla niej odpowiedniego miejsca pośród sztuk słowa i dziedzin wymowy. Uważam, że bardzo pomysłowe jest wprowadzenie (w pierwszym artykule cyklu, pt. *Politropia: retoryka Odyseusza*) pojęcia politropii. Pojęcie to, samo w sobie figuratywne, świetnie oddaje (przez nawiązanie do bohatera Odysei) wieloznaczność natury retorycznych tropów i figur.

W drugim artykule Autor proponuje oryginalną renowację pojęcia „inwencji elokucyjnej” (artykuł: *Retoryka: inwencja elokucyjna*) i podejmuje kwestię definicji sztuki wymowy oraz analizuje charakterystyczną dla niej figuratywność. Wprowadzenie tego pojęcia pozwala Autorowi pokonać opozycję *inventio* – *elocutio* i opisać szeroko pojętą sztukę dyskursu, jednocześnie broniąc jej przed zarzutami redukcjonizmu i instrumentalizacji. W tej przekonującej apologii retoryki rozumianej jako twórcza ekspresja, Habilitant opiera się na koncepcjach wyrażonych przez wielu różnych autorów, zarówno starożytnych jak i nowożytnych, a także wprowadza własne oryginalne rozwiązania.

W drugiej części cyklu (*Rekonstrukcja*) dominuje perspektywa historyczna i pomieszczone w niej artykuły przybliżają wybrane wczesnonowożytne propozycje definicji i podziałów schematów retorycznych. Otwiera ją artykuł *Ironiczne Parki: (samo)ograniczenia wczesnonowożytnej retoryki*. Autor przedstawia w nim historię retoryki w XVI wieku i ukazuje proces zawężania kompetencji związanych ze sztuką wymowy, stopniowo ograniczanej niemal wyłącznie do nauki o ornamentach językowych. Patronkami tego procesu

i pozornego triumfu wymowy, uznanej za „królową sztuk”, zostały mityczne Parki potraktowane jako antyfraza.

Trzy kolejne publikacje poświęcone są trzem różnym podręcznikom elokucji i zawartej w nich tropologii. Autorem pierwszego z podręczników jest niemiecki humanista Piotr Mosellanus (Peter Schade). Zaproponowana przez niego, związana z dydaktyką, systematyzacja tropów i figur była bardzo funkcjonalna i cieszyła się dużą popularnością (artykuł: *Renesansowe teorie figuratywności: Peter Schade (Petrus Mosellanus)*).

Autorem drugiego podręcznika jest Jakub Górski, który brał udział w głośniejszej wtedy dyskusji na temat definicji okresu retorycznego w teorii i praktyce oratorskiej Cyncerona. Jego traktat *De figuris tum grammaticis, tum rhetoricis* (1560) wyjaśniał studentom definicje tropów i figur. Z umieszczonego na końcu podręcznika wykazu wynika, że Górski opisał aż 246 różnych form retorycznych. Habilitant w sposób bardzo przejrzysty ukazuje, jak ważnym wkładem w studia nad wymową w Akademii Krakowskiej w II połowie XVI wieku był traktat *De figuris tum grammaticis, tum rhetoricis* (artykuł: *Renesansowe teorie figuratywności (II): Jakub Górski*).

Trzeci podręcznik elokucji, zatytułowany *Ολβιόπολις, seu civitas beata* (1592), stworzył Ulryk Schober, humanista związany z Gimnazjum w Toruniu (artykuł: *Toruńska Olbiopolis. Tropy i figury Ulryka Schobera*). W swym kompendium Schober umieścił niemal 500 różnej długości utworów, będących parafrazą sentencji „szczęśliwe miasto, które w czasie pokoju lęka się wojen”. Habilitant w sposób bardzo precyzyjny analizuje wybrane tropy i figury rozwijające temat szczęśliwego miasta. Cennym uzupełnieniem jest aneks, w którym została zamieszczona transkrypcja „figuratywnych” utworów Schobera.

Kolejny artykuł (*O kategorii charakteru lirycznego w poetyce Macieja Kazimierza Sarbiewskiego*) porusza bardzo interesująca kwestię, jaką jest kategoria charakteru lirycznego, wprowadzona przez Sarbiewskiego w jego traktacie *Characteres lyrici, seu Horatius et Pindarus*. Habilitant w przekonujący sposób pokazuje, że Sarbiewski posługiwał się tym pojęciem zgodnie z tradycją antyczną (Arystoteles, Cynceron, Kwintyliusz) i rozumiał je przede wszystkim jako *modus dicendi*, związany z konkretnymi wyborami językowymi i retorycznymi (w zakresie inwencji i elokucji). Jezuita jednocześnie poszerzył znaczenie pojęcia charakteru, obejmując nim nie tylko liczne odmiany stylistyczne liryki, ale także stosując je jako kategorię metaretoryczną, rodzaj „poręcznego nagłówka tematycznego”, ułatwiającego uporządkowanie i zapamiętanie reguł.

Tę centralną część cyklu zamyka artykuł poświęcony kategorii ozdobności (*Kategoria ozdobności w retoryce jezuickiej: Maciej Kazimierz Sarbiewski, Zygmunt*

Lauksmin, Jan Kwiatkiewicz). Autor bierze pod uwagę podręczniki trzech (reprezentujących trzy kolejne pokolenia) jezuitów: Sarbiewskiego *De figuris sententiarum*, Zygmunta Lauksmina *Praxis oratoria, sive praecepta artis rhetoricae* (1648) i Jana Kwiatkiewicza *Eloquentia reconditor ubi pleraque mira ab argumento rariora, pleraque per varia admirabilis eloquentiae specimina tractantur* (1689). Analizując koncepcje każdego z trzech autorów, Habilitant dochodzi do wniosku, że łączy ich troska o ściślejsze powiązanie elokucji z inwencją, aby wyszukane ornamenty nie przesłoniły rzeczowej argumentacji. Ukazuje też, przyjmując perspektywę diachroniczną, przemiany, jakim w XVII wieku podlegała jezuicka nauka o retoryce.

W trzeciej części całego cyklu (pt. *Reinterpretacja*) mieszczą się teksty o charakterze interpretacyjnym, proponujące lekturę retoryczną literatury dawnej. Habilitant omawia w nich wybrane tropy i figury, pokazując, jaką pełnią funkcję w konstrukcji tekstu literackiego. Otwierają te część dwa artykuły poświęcone koncepcjom Mikołaja Reja. W pierwszym z nich (*Zafarbowane słówka krasomędrków. Mikołaj Rej o sztuce barwienia słów*) Habilitant przedstawia wybrane Rejowe antyretoryczne toposy, które mają służyć dyskredytacji wymowy, zarzucając jej zbyt silne przywiązanie do ornamentów kosztem prostoty i szczerości przekazu.

W drugim artykule, poświęconym także twórczości Reja, Habilitant omawia problematykę alegorii i alegorezy (artykuł: *Pod osłoną figury: (święty) Krzysztof Mikołaja Reja*) w kontekście reformacyjnej krytyki kultu świętych.

Do kwestii krytyki wymowy, sprowadzonej do sztuki mnożenia ozdób językowych i oratorskiego popisu, wraca Autor w tekście o słynnym eseju Michela de Montaigne'a o „marności słów” (artykuł: *Montaigne, czyli o wielkości małych słów*). Francuski humanista zarzucał retoryce, że przez nadmierną troskę o formę przekazu odchodzi od prostoty i szczerości, a przez to przyczynia się do zafałszowania rzeczywistości. Cennym uzupełnieniem tego artykułu jest nowy przekład eseju Montaigne'a na język polski autorstwa Habilitanta.

W następnym artykule (*Bliźniacza siostra literatury. O metaforze tekstu pamięci*) poruszona jest kwestia metafory tekstu pamięci, powiązanej z metaforą tekstu jako tkaniny (*textus*). Punktem wyjścia przeprowadzonych analiz są słowa Cycerona o literaturze (czyli tekstach utrwalonych za pomocą pisma) jako „bliźniaczej siostrze” pamięci. Bardzo dobrą strategią badawczą zastosowaną przez Habilitanta jest sięgnięcie do humanistycznych komentarzy do dzieł Marka Tulliusza w poszukiwaniu klucza do interpretacji tej metafory.

Pozwala to Autorowi lepiej zrozumieć i opisać jej semantyczną pojemność oraz retoryczną atrakcyjność.

Przedmiotem badań ujętych w kolejnym artykule jest apostrofa (artykuł: *Metabasis: kilka słów o apostrofie*). Habilitant, opierając się na informacjach podanych przez dawnych retorów, omawia różne formy apostrofy, a następnie analizuje jej funkcję w wybranych tekstach literackich, zwracając uwagę na jej relacje z innymi figurami oraz zależność od kontekstu wypowiedzi.

Następna publikacja cyklu poświęcona jest antonomazji (artykuł: *W królestwie Antonomazji. O (meta)fikcji u Cervantesa*). Habilitant przypomina różne, zaproponowane przez retorów koncepcje tego tropu i zastanawia się nad kwestią poszukiwania właściwego określenia danej rzeczy, wyrażającego jej istotę. Podkreśla też pokrewieństwo antonomazji z metaforą i metonimią oraz jej zakorzenienie w tradycji literackiej. Rozważania te kończą się interesującym spostrzeżeniem, że antonomazja wykorzystując gotowe wzory, jednocześnie powoduje ich renowację i prowadzi do regeneracji znaczeń.

Cykl zamyka artykuł traktujący o parezji (*licentia*), potraktowanej jako „ćwiczenie ze szczerości” (artykuł: *Parezja: ćwiczenia ze szczerości*). Ta figura, co podkreśla Habilitant, łączy się z wieloma innymi zagadnieniami, związanymi z etosem mówcy, retoryką szczerości czy wolnością mówienia. Autor omawia najpierw parezję w tradycji retorycznej, sięgając też do filozofii epikurejskiej. Następnie, w tym kluczu, interpretuje dwa utwory: Horacego oraz Sarbiewskiego, dochodząc do wniosku, że w obu odach zastosowane strategie parezjastyczne współtworzą dyskurs przyjaźni.

Przedstawiony przez Pana doktora Ryczka jako osiągnięcie habilitacyjne cykl publikacji tworzy polifoniczną monografię z wyraźnie zaznaczoną tematyczną dominantą, jaką jest kwestia figuratywności (w XVI i XVII wieku). W cyklu dominuje perspektywa historyczna i Autor podejmuje próby dokładnego odtworzenia starożytnych i nowożytnych koncepcji języka figuratywnego. Jednocześnie udaje mu się tę perspektywę poszerzyć, wprowadzając nowe, oryginalne elementy związane z renowacją i reinterpretacją figur i tropów.

Przeprowadzone analizy są dociekliwe i precyzyjne, osadzone w szerokim kontekście (semiotycznym, epistemologicznym, hermeneutycznym, antropologicznym, etycznym) i prowadzą do przekonujących wniosków. Co istotne, Autor nie ogranicza się tylko do omówienia mechanizmów wybranych tropów i figur, lecz przede wszystkim ukazuje ich funkcję w tekście. Przeprowadzone analizy pozwalają również zrekonstruować strategie imitacyjne i emulacyjne stosowane przez autorów w epoce wczesnonowożytnej. Wszystkie,

tworzące spójny cykl, publikacje świadczą o dojrzałości badawczej Habilitanta, łączącego erudycję i solidny filologiczny warsztat z pomysłowością i (pozwolę sobie użyć tego terminu) inwencją elokucyjną.

3

Pozostały dorobek naukowy Doktora Ryczka jest bardzo bogaty i jest efektem istotnej aktywności naukowej, realizowanej w więcej niż jednej uczelni i instytucji naukowej, także za granicą. Tematyka badań jest urozmaicona i obejmuje przede wszystkim retorykę (historyczną i opisową); historię literatury staropolskiej, głównie okresu wczesnej nowożytności (Renesans i Barok), ukazywaną w szerokim kontekście literatury europejskiej; historię idei ujmowaną w perspektywie twórczej kontynuacji i reinterpretacji; literaturę nowołacińską XVI–XVII wieku; estetykę i antropologię filozoficzną.

W latach 2013–2018 Habilitant brał udział w dwóch grantach NPRH: *Dokończenie sejmowego wydania „Dzieł wszystkich” Jana Kochanowskiego* (0005/NPRH2/H11/81/2013), realizowany w IBL PAN w Warszawie oraz *Kultura Pierwszej Rzeczypospolitej w dialogu z Europą. Hermeneutyka wartości* (11H 12 02 5081), realizowanego na Wydziale „Artes Liberales” UW. W latach 2014–2018 był kierownikiem grantu naukowego NCN Sonata 6: *Politropia. Wczesnonowożytne teorie i koncepcje figuratywności* (DEC-2013/11/D/HS2/04529). Projekt ten był poświęcony omówieniu wybranych zagadnień z zakresu retoryki historycznej i opisowej oraz teorii literatury. Od 1 IX 2022 Habilitant uczestniczy w projekcie naukowym, kierowanym przez prof. dra Roberta Aleksandra Maryksa (NCN NAWA), *Literatura antyjezuicka w Rzeczypospolitej Obojga Narodów* (BPN/PPO/2021/1/00012).

Od 2014 roku Habilitant jest członkiem The International Society for the History of Rhetoric (ISHR) i bierze aktywny udział w pracach tego towarzystwa. Oprócz tego regularnie uczestniczy w międzynarodowych i krajowych konferencjach, prezentując wyniki swoich badań, a także współpracuje z ważnymi ośrodkami naukowymi w Polsce i zagranicą.

Aktywność naukowa Doktora Ryczkowskiego jest udokumentowana licznymi publikacjami, które ogniskują się wokół trzech głównych zagadnień: edytorstwa naukowego, retoryki historycznej i opisowej, studiów nad literaturą nowołacińską XVI–XVII wieku. Habilitant jest autorem 2 monografii z retoryki historycznej, 2 edycji naukowych, współautorem 6 edycji, współredaktorem 1 tomu pokonferencyjnego, autorem 51 artykułów ogłoszonych w monografiach zbiorowych i czasopismach, współautorem 3 artykułów,

autorem 7 omówień publikacji naukowych. Podejmował też udane próby translatorskie. Wyniki swoich badań publikował w licznych cenionych czasopismach zarówno krajowych („Terminus”, „Pamiętnik Literacki”, „Teksty Drugie”, „Ruch Literacki”, „Roczniki Humanistyczne”, „Wielogłos”, „Vox Patrum”, „Barok”, „Symbolae Philologorum Posnaniensium Graecae et Latinae”, „Napis”, „Meander”, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”), jak i zagranicznych („Humanistica Lovaniensia”, „Rhetorica”, „Jesuit Studies”).

Oceniając bardzo pozytywnie ten bogaty dorobek, chciałabym podjąć polemikę z pewną propozycją interpretacji wiersza Sarbiewskiego, a konkretnie figury łabędzia, w artykule pt. *Retoryka marzenia sennego. Oda do Wojciecha Turskiego (IV.32) Macieja Kazimierza Sarbiewskiego*. Habilitant zauważa, że emulując z Horacym, Sarbiewski we frazie *purpureis ales oloribus* (Hor. *Carm.* IV 1, 10) zastąpił epitet *purpureus* przymiotnikiem *flumineus* (rzeczny), co też następnie interpretuje:

„Horacjański epitet był dla niego nie tylko retorycznym ornamentem, ale także częścią znacznie większej struktury semantycznej (obrazu poetyckiego). Określając łabędzie, czyli ptaki poświęcone w szczególny sposób Apollinowi i Muzom, tak prostym i mało wyszukany słowem (rzeczne, pływające w rzekach), zwłaszcza w zestawieniu z wyrafinowaną językowo frazą Horacego (purpurowe, lśniące niczym szata dopiero co ufarbowana purpurą), myślał głównie o znaczeniach składających się na tekstowy świat ody do Turskiego. Za pomocą tego zwyczajnego epitetu, lecz obdarzonego mocą skutecznego sprowadzania na ziemię, persona liryczna jeszcze bardziej podkreśla swe podobieństwo do łabędzi, które wcześniej pływały w rzekach, teraz unoszą się wysoko w przestworzach.” (s. 81).

Moim zdaniem *flumineus* jako epitet do *olor* niesie z sobą wiele literackich konotacji. Przede wszystkim przywodzi na myśl słynne starożytne rzeki: Meander i Kaystros. To nad ich brzegami ptaki Apollina miały śpiewać swe przejmujące, pożegnalne pieśni. O śpiewie łabędzi nad brzegami tych rzek pisali poeci antyczni i renesansowi m.in. Owidiusz (*Her.* 7, 3-4; *Met.* II 252-252; *Met.* V 386-87; *Trist.* V 1, 9-14) czy Pietro Bembo (*Politani Tumulus*, pierwsza redakcja). Dlatego nie uważałabym epitetu „rzeczny” za pospolity i „sprowadzający na ziemię”.

Obok sukcesów naukowych Habilitant ma także różne osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne oraz popularyzujące naukę. Od 2011 roku prowadzi wykłady, ćwiczenia i konwersatoria dla studentów Wydziału Polonistyki UJ, np.: ćwiczenia z *Historii literatury*

staropolskiej, Podstaw warsztatu literaturoznawczego, Retoryki, stylistyki i argumentacji logicznej, Retoryki: sztuki argumentacji; konwersatoria z literatury porównawczej i retoryki (Ironia – retoryka, filozofia, literatura, Przyjaźnie humanistów – między filozofią a retoryką, Alegoria i alegoreza.). Prowadzi również wykład kursowy z historii literatury powszechnej (*Literatura powszechna XVI–XVII wieku*) oraz seminarium dla studentów komparatystyki (*Między imitacją a kreacją: nowożytne modele twórczości*), będąc do tej pory promotorem 25 prac licencjackich. Jest też opiekunem naukowym w ramach Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych UJ.

Od 2019 roku Habilitant pracuje w Zespole ds. jakości kształcenia na kierunku filologia polska – komparatystyka literacka; od trzech lat jest opiekunem studenckiego Koła Naukowego Dziedzictwo Antyku. Od 1 X 2018 do 31 I 2019 pełnił obowiązki kierownika Pracowni Literatury Renesansu (przy Katedrze Historii Literatury Staropolskiej na Wydziale Polonistyki UJ). Był też współorganizatorem (w kwietniu 2023 roku) konferencji *Dioskurowie – zgoda, przyjaźń, braterstwo*. Od dwóch lat bierze udział w pracach komitetu Olimpiady Literatury i Języka Polskiego (okręg małopolski). Od 2012 roku jest sekretarzem czasopisma „Terminus” i do tej pory zredagował 11 zeszytów (w tym dwa monograficzne, dotyczące reformacji i twórczości Sarbiewskiego).

W ramach popularyzacji nauki Habilitant prowadził wykłady i konwersatoria dla młodzieży szkolnej oraz warsztaty retoryczne (m.in. podczas Festiwalu Nauki i Sztuki w Krakowie). Był także jurorem w XXV Lokalnym Konkursie Krasomówczym w Krakowie, organizowanym przez Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa (ELSA).

5

Konkluzja

Uważam, że wskazany przez Doktora Wojciecha Ryczka jako osiągnięcie habilitacyjne monograficzny cykl: „Inwencja elokucyjna: wybrane koncepcje figuratywności w XVI i XVII wieku”, a także pozostałe, tworzące bogaty dorobek, publikacje (monografie, edycje, artykuły, przekłady) stanowią znaczny wkład w rozwój literaturoznawstwa i spełniają wymogi stawiane kandydatom na stopień doktora habilitowanego, określone w art. 219. w ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U.z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.).

Osiągnięcia Habilitanta w zakresie pracy naukowej, dydaktyki akademickiej i

popularyzacji nauki, a także uczestnictwo w konferencjach i projektach badawczych świadczą o badawczej dojrzałości i owocnej aktywności, realizowanej w wielu instytucjach naukowych, także zagranicznych. Dlatego wniosek Pana doktora Wojciecha Ryczka o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie *literaturoznawstwo* uważam za zasadny i wnoszę o dopuszczenie Pana Doktora do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Maria Chantzy